

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

IACHIM, ION

O istorie a expansiunilor rusești / Ion Iachim. - București :

Paul Editions, 2022-

ISBN 978-606-9703-63-2

821.135.1

94

ION IACHIM

O ISTORIE A
EXPANSIUNILOR RUSEȘTI

Ediția a patra revăzută și completată

Redactare: *Paul Editions*

Corectură: *Ștefania Mărgineanu*

Coperta: *Lucian Enache*

Paul Editions

Casa Presei Libere, nr. 1, Corp C, Sector 1, București

www.pauleditions.ro

e-mail: pauleditions@gmail.com, office@pauleditions.ro,

vanzari@pauleditions.ro, nicoleta.petcu@pauleditions.ro,

mihaela.enache@pauleditions.ro

tel: 0730.660.427; 0731.884.583

Tipar: ARTPRINT

E-mail: office@artprint.ro

Paul Editions

CUPRINS:

Prefață.....	7
Scandinavii întemeiază Statul Rus	17
Ivan cel Groaznic.....	33
Pe tron Romanovii.....	42
Petru I.....	45
O istorie despre o bătălie de pe râul Prut povestită, alternativ, de Ioan Neculce și de Ion Iachim.....	52
Tronul Rusiei după Petru I.....	60
Ecaterina a II-a.....	65
Zece războaie ale lui Suvorov.....	77
Napoleon Bonaparte, Alexandru I și anexarea Basarabiei.....	91
Pușkin.....	111
Războiul Crimeii.....	120
Războiul pentru Caucaz.....	128
Războiul ruso-turc din 1877-1878.....	131
Un moment de relaxare: rușii în viziunea lui Creangă și a lui Druță	137
Cucerirea Asiei.....	143
Răscoale și deportări.....	148
Lenin.....	158
Stalin.....	168
Războaiele împotriva României	182
Rușii - stăpâni în Europa	196

Rusia și țările vecine	208
Gorbaciov și Elțin	221
Nuca cecenă	231
În loc de epilog sau 100 de ruși mari.....	235
Notă biografică.....	238
Câteva aprecieri.....	239
Diplome și premii	243
Bibliografie.....	244

PREFAȚĂ

Istoria este o carte uriașă și fundamentală în care stau înscrise tainele trecutului omenesc. Curiozitatea și necesitatea cunoașterii trecutului nostru ne impune să deschidem paginile acestei cărți pentru a afla rădăcina lucrurilor, pentru că, – după cum scria Nicolae Bălcescu, – „privind la acel șir de veacuri în care părinții noștri au trăit și la chipul cu care ei s-au purtat în viața socială, noi trebuie să dobândim virtuțile lor și să ne ferim de greșelile în care ei au picat”.

În acest sens, încercarea întreprinsă de scriitorul Ion Iachim de a racorda problematica istoriei Rusiei la restructurarea contemporană a literaturii este o reușită și o practică pozitivă în domeniul refacerii vieții literare, prin care se voiește depășirea ingerințelor ideologice și de partid în știința istorică și procesul literar contemporan.

Prin viziunea clară, criticând oglindirii vieții politice a Rusiei de-a lungul secolelor, autorul demonstrează încă o dată că literatura artistică, eseurile publicistice, nuvelele istorice pot aduce o contribuție esențială la studierea istoriei în general și la educarea maselor populare în spiritul obiectivității și adevărului istoric, în special.

E semnificativ faptul că toată drama noastră istorică poate fi scrisă numai de oameni talentați, cu o pregătire fundamentală în domeniul istoriei, având o mare cultură.

Pot confirma de la bun început că scriitorul Ion Iachim are toate aceste calități. Domnia sa vede adevărul istoric prin prisma analizei critice a istoriei Rusiei. El a reușit să demonstreze că Rusia a fost și a rămas o mare putere care a dus și continuă să ducă o politică de cotropire și exploatare a multor popoare de mai bine de 1200 de ani. Cu noi convingeri și noi orientări obiective, artistice, după o nouă cercetare, studiere și evaluare a fenomenelor naționale rusești, Ion Iachim a cuprins întregul proces complicat de constituire a Imperiului țarist, folosind forme și metode artistice de oglindire a procesului istoric. Considerăm că această lucrare este neobișnuită prin conținutul și formele de redare a adevărului istoric.

În această lucrare, scriitorul Ion Iachim folosește metodele de cercetare și oglindire a istoriei care erau valorificate de către logograful din Milet Hecateu, trăitor în perioada secolului al VI-lea înaintea erei noastre, operele fermecătorilor plăsmuitori ai epopeilor homerice, în care se descriu virtuțile războinice ale eroilor Atenei și pasiunile involburate ale zeilor. Ca și Hecateu, care, într-o lucrare a sa, pentru prima dată a întrebuițat cuvântul **istorie** în înțelesul de cercetare, oglindire și stabilire a adevărului, Ion Iachim își exprimă concepția sa în descrierea istoriei Rusiei, transformă întregul domeniu al gândirii sale prin chipul artistic, prin redarea tragediilor, faptelor așa cum au fost. Scriitorul Ion Iachim, prin această lucrare, a făcut un pas spre revederea concepțiilor istorice propagate de istoriografia rusă (N. Karamzin, S. Soloviov, N. Golițan, L. Gumiliov, N. Tostomarov, A. Mihailovski-Danilievski, A. Cernov, S. Platonov, E. Tarle, V. Kliucevski etc.). Ceea ce a scris Ion Iachim este o istorie bogată, redată în proza artistică.

El a scris, a interpretat, ceea ce a considerat, ca autor, ca scriitor, ca luptător întru apărarea intereselor naționale a

românilor basarabeni și transnistreni. Ion Iachim a arătat cu adevărat că legendele rușilor sunt numeroase, și, după opinia sa, **ridicole**, deoarece prin aceste legende istoriografia rusă și-a apărat politica expansionistă a clasei politice rusești timp de peste 1200 de ani.

Acest fel de gândire nou și-a găsit admiratori și la noi. S-au făcut încercări serioase în descrierea artistică, a istoriei românilor în operele marilor scriitori moderni, precum au fost Mihai Eminescu, Mihail Sadoveanu, Alecu Russo, Ion Creangă, Bogdan Petriceicu Hasdeu, Gheorghe Asachi, Vasile Alecsandri, Dimitrie Bolintineanu, Mihail Kogălniceanu, Titu Maiorescu etc. Practica literaturii moderne ne arată că scriitorii care au scris despre evenimentele istorice au devenit totodată și mari scriitori, talentați creatori ai literaturii contemporane.

Încercarea de a crea o nouă ramură a literaturii artistice a fost realizată de talentații scriitori contemporani, precum Nicolae Dabija, Andrei Strâmbeanu, Vladimir Beșleagă, Vitalie Ciobanu, Vasile Gârneț, Nicolae Negru și alții. Ion Iachim vine în literatura istorică artistică cu a doua sa carte, prima fiind „Decameronul basarabean sau Dumnezeu i-a dar omului pușcă”. Prin această lucrare, scriitorul Ion Iachim s-a instituționalizat alături de Mihail Sadoveanu („Baltagul”), Liviu Rebreanu („Ion”), Camil Petrescu („Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război”), Nicolae Manolescu („Arca lui Noe”), Ion Druță („Biserica albă”), Constantin Stere („În preajma revoluției”) etc.

„O istorie a expansiunilor rusești” se deosebește prin concepția sa ontologică de romanul „Decameron...”. Aici avem o concepție îndreptată împotriva armelor de expansiune. Dacă în „Decameron...”, „pușca” este o forță, un instrument dat de Dumnezeu omului pentru

a se hrăni, la mare nevoie, să-și apere copiii, țara, apoi în „O istorie a expansiunilor rusești” autorul arată că pușca este un instrument, un simbol al activității antiumane și antinaționale. În acest sens, „perspectivismul narativ diferă” (Timofei Roșca, *Dubla revelație a chemării*, Chișinău, 2006, p. 32). Ion Iachim va prefera în această carte nu numai tenta istorică, sarcasmul gândirii critice, dar și **detaliul documentar** cu propria lui flacără dramatică, efectul autonomizat al realului obiectiv, dublarea acțiunilor narrative în spațiu și în timp, prin valorificarea documentului și interpretarea lui artistică. Tratarea realului documentar este mai presus de orice mit, legendă. Această carte nu este ceea ce Mircea Cărtărescu numea „metoromane istorice, meditații ficționale despre iluzia istorică” (Cărtărescu Mircea, *Postmodernismul românesc*, Humanitas, București, 1999, p. 433), dar prezintă, în esență, o istorie obiectivă a unei țări numită Rusia, care a luptat pentru cucerirea a noi teritorii și popoare peste 1200 de ani. Cititorul are tot dreptul la o informare adevărată și interpretare adecvată a istoriei și activității rușilor în contextul lor istoric. Cu atât mai mult că cititorul va primi această carte nu ca pe o informație ordinară, dar ca pe niște evenimente care au influențat și propria noastră existență. Suntem de acord cu doctorul în filologie Timofei Roșca care afirmă că astăzi „istoria are nevoie de rectificări”. Gem în anonim pagini nescrise, urlă din hăurari „umbre care dor „altfel” (Roșca Timofei, op. cit., p. 93). Scriitorul Ion Iachim n-a trecut pe lângă crucile cimitirelor din istoria românilor. El a analizat, a studiat, a adus documente și a arătat cine ne-a cucerit, cine a îngropat neamul românesc în aceste cimitire.

Problema abordată de scriitorul Ion Iachim este actuală, are nevoie de un studiu, de o cercetare amplă din partea istoricilor. Dar la acest moment, meritul incontestabil

al lucrării constă în faptul că anume autorul ei, scriitorul Ion Iachim, a semnalat, a dat alarma să nu uităm, pe nedrept, dușmanii de moarte ai tuturor românilor, să știm a ne apăra, a ne salva, a rezista în fața experimentului promovat de o mare putere de la Est, precum este Rusia.

Autorul descrie în culori autentice procesul de formare a slavilor, întemeierea Statului Rus, luptele slavilor pentru a cuceri noi pământuri și popoare. Știința istorică contemporană a stabilit că numai din anul 1614 și până în 1991, adică în peste 300 de ani, Rusia și URSS au dezlănțuit peste 124 de războaie de cotropire, supunând și anexând peste 130 de popoare, națiuni și grupuri etnice. Autorul subliniază că astăzi Rusia este un stat uriaș, cel mai mare din lume după suprafață, care include douăzeci de republici așa-zise „autonome”, plus zece districte-autonome și acestea, plus încă șase ținuturi (p. 5). Și toate aceste teritorii străine au fost cucerite, anexate cu ajutorul armatelor. Pușca, sabia, tunurile, blindatele, rachetele, avioanele, bombele atomice (peste 30 000 la număr) au devenit pentru ruși mecanismul principal de agresiune și expansiune împotriva popoarelor din Europa și Asia.

Istoricul rus Nicolai Șefov, în enciclopedia sa „Bitvi Rossii” („Luptele Rusiei”), Moscova: ACT, 2002, 600 pag.), a descris 700 de lupte dezlănțuite de slavi și ruși în anii 970-1979, adică în timp de 1009 ani. Din această carte reiese că rușii au dus aproape în fiecare 1-2 ani câte un război hrăpăreț de cotropire a noilor teritorii și popoare. Scopul acestor lupte, agresiuni, invazii și războaie a fost, după cum sublinia Nicolai Karamzin, „nu dorința de slavă, ci dorința de pradă”. Slavii, ca și rușii de mai târziu, „nu cedau oricărui altor barbari în prădălnicie”, jefuirea altor popoare. Ei, ca și tătarii, duceau un mod de viață parazitar, trăiau numai din mijloacele prădalnice și exploatarea popoarelor

subjugate. Sunt descrise faptele sălbatice, campaniile de subjugare a noilor teritorii și popoare, de către Sveatoslav, Sveatopolk, Vladimir Monomah, Ivan al III-lea, Ivan cel Groaznic (numit de B. P. Hasdeu, „Ivan cel Nebun”); Alexei Mihailovici, Petru I, Ecaterina a II-a și Alexandru I. În timp de câteva secole rușii „au cucerit teritorii străine atât cât i-a ținut cureaua”. Cel mai dureros pentru noi este faptul că în aceste campanii de subjugare au avut de suferit și Țările Române. „De la 1812, bucata de Moldovă, răpită de ruși, numită apoi Basarabia, – scrie Ion Iachim, – este o Valea lacrimilor sau o Vale a Plângerilor”. Scriitorul a apreciat la justa sa valoare comportamentul ambițios al poetului rus Alexandr Pușkin, care a trăit aici, în Basarabia, între 1820-1822, a arătat aroganța, capriciile acestui poet care a laudat și a susținut politica expansionistă, de cotopire a Basarabiei de către Rusia țaristă.

Un loc aparte l-a ocupat în această lucrare descrierea „Războiului Crimeii”, „Războiului pentru Caucaz”, „Războiului ruso-turc din 1877-1878”, „Cucerirea Asiei”, „Răscoalele deportaților, a popoarelor subjugate”. Autorul a oglindit obiectiv lupta de eliberare națională a popoarelor din Finlanda, Tatarstan, Osetia, Cecenia, Ingușetia, Cângâstan, Basarabia, Bașkiria, Polonia, Ucraina și alte regiuni ale Imperiului țarist. O anumită revelație pentru cititorul nostru prezintă eseurile despre Lenin, Stalin, Războaiele împotriva României. Autorul subliniază că Lenin și Stalin au promovat aceeași politică imperialistă ca și țarii Rusiei (Alexandru I, Nicolae I, Alexandru II, Alexandru III, Nicolai II). Sub lozinca teoriei marxist-leniniste ei promovau o politică imperială, expansionistă. Anume V. Lenin și Lev Troțki, la 1 decembrie 1917, au înmănat ambasadei Române din Petrograd o notă, în care au cerut guvernului României să pună capăt acțiunilor de luptă

cu terorismul bolșevic și să pedepsească persoanele care s-au încumetat să lupte împotriva așa numitei „Revoluții Ruse”. Lenin amenința că „Puterea Sovietică nu se va opri în fața celor mai severe măsuri împotriva complotiștilor români contrarevoluționari...” (Dokumentî vneșnei politiki SSSR, t. 1, M, 1957, p. 66-67). Lenin a dat dispoziție și l-au arestat pe Constantin Diamandy, ambasadorul României la Petersburg, a trimis trupele revoluționare împotriva „Sfatului Țării” etc.

Aceeași politică antiromânească a promovat și Stalin, succesorul lui Lenin. Anume Stalin a pregătit baionetele bolșevice împotriva României în 1918-1940. În 1917-1918 Lenin și Stalin, Lev Troțki și Cristian Rakovski au încercat să oprească Basarabia din calea adevăratei eliberări naționale. Mai apoi ei au organizat în Basarabia o mișcare teroristă, cunoscută prin rebeliunile de la Hotin, Bender, Tatarbunar.

La 24 noiembrie 1924, Iosif Stalin declara: „Idea rezolvării chestiunii Basarabiei prin forța armatelor, oprind în același timp orice activitate împotriva Poloniei, cred că este cea mai bună metodă care să dea rezultat în politica de „strângere” („sobiranie”) a Rusiei...” „Dacă Basarabia va fi propagandistic pregătită pentru unirea (sic!) cu Republica Socialistă Sovietică Moldovenească Autonomă și dacă se va depune efortul necesar, ocuparea acestei provincii de către Armata Roșie poate fi realizată cu rapiditate” (Basarabia și basarabenii, Chișinău, 1991, p. 291). În 1939 bolșevicii fac cârdășie cu fascismul german ca să-și încununeze întreaga politică de cucerire și anexare a Basarabiei și a Țărilor baltice în 1940. Ideologia luptei împotriva României n-a fost elaborată personal de către Stalin. Ea s-a perindat prin cabinetele țarilor și guvernelor Rusiei imediat după 1812, activizându-se la un nivel mai înalt în 1918-1940. Stalin era numai executorul politicii șovine ruse. El înțelegea foarte

bine psihologia clasei politice rusești: să ocupe, să jefuiască cât mai multe popoare. „Stalin, după cum subliniază scriitorul Ion Iachim, a moștenit, exemplar, instinctele și forțele expansioniste ale țarilor ruși”. El executa foarte supus dorințele societății imperialiste rusești, ocupând, în 1940, cu ajutorul a 36 de divizii, Basarabia și Bucovina. Tot în 1940 Stalin plănuise să atace România, după cum scrie Victor Suvorov, la 6 iulie 1941 (Victor Suvorov, *Ledokol*, M, 1993, p. 333). Hitler l-a întrecut cu două săptămâni, iar dezlănțuirea de mai departe a războiului al II-lea mondial a dus la mari pierderi omenești – peste 50 mln de oameni. Are dreptate Ion Iachim când scrie: „Victoria în războiului al II-lea mondial i-a făcut pe ruși și mai șovini, și mai obraznici”.

Ei au devenit stăpâni în toată Europa Centrală și de Sud-Est, instaurând dictatura comunistă, care s-a înrădăcinat pe o perioadă de 60 de ani.

Restructurarea și transparența reformelor lui M. Gorbaciov au adus în cele din urmă libertate multor popoare din Europa Centrală și de Sud-Est, inclusiv și fostelor republici unionale. Însă și în aceste state independente Rusia are o influență considerabilă. „Prăbușirea imperiului sovietic, scrie Ion Iachim, n-a potolit pofta de expansiune rusească, dimpotrivă – a ațâțat-o. Rușii n-ar fi ruși, dacă nu s-ar simți stăpâni în fostele republici ale Uniunii Sovietice”. Imperiul Răului mai funcționează, încearcă să se refacă, să ocupe din nou fostele colonii.

Analizând lucrarea scriitorului și istoricului Ion Iachim, avem posibilitatea să tragem o concluzie despre aceea că nu există așa numitul „suflet rusesc”, „spirit rusesc”, dar se manifestă la acest popor timp de peste 1500 de ani o politică agresivă, expansionistă, colonială, imperialistă. Rușii pot să fie ruși numai când ei atacă, jefuiesc alte popoare.

Mă miră faptul că intelectualitatea rusă n-a înțeles,

a susținut politica sângeroasă, războinică de cotropire. În loc să stopeze, să frâneze această politică colonială, toată intelectualitatea rusă, începând cu A. Pușkin și terminând cu Lev Tolstoi și Maxim Gorki, a cântat ditirambe clasei politice rusești pentru promovarea și realizarea acestei politici sângeroase.

Practica istorică ne arată că Rusia a fost și este o țară care nu poate să se dezvolte fără a produce armament, fără a duce războaie de cotropire. Numai în 2005 complexul militar-industrial rusesc avea în supunerea sa peste 1550 de întreprinderi, inclusiv 12 fabrici și uzine ce funcționează în Transnistria. Rusia comercializează acest armament, seamănă moarte între popoare. Numai în 2005 de la exportul armamentului (blindate, rachete, tancuri, avioane, automate de tipul „k-74” etc.),

Rusia a primit 6 miliarde 120 milioane de dolari (Komsomoliskaia pravda, 2006, 9 martie, p. 4). Numai de la vânzarea armamentului Rusia a primit în 1994-2005 peste 4,2 miliarde de dolari americani. Din an în an crește bugetul militar al Rusiei. Astfel, în 2003 pentru reînarmare Rusia a cheltuit 113 miliarde de ruble, 2004 - 148, 2005 - 187 și 2006 - 137 miliarde de ruble (Komsomoliskaia pravda, 2006, 9 martie, p. 4).

Mă bucur că acest volum va fi publicat, dat fiind faptul că prezintă un bun început de analiză critică a tot ceea ce noi numim politica colonială a imperiului rus. Această lucrare se găsește la începutul formulării și evaluării uneia dintre cele mai complexe probleme din știința istorică și literatura contemporană în general.

Anton Moraru,

doctor habilitat în istorie, profesor universitar